

OELEGHEM — Venusstraat en Oude Pastorie

Uitg. G. Diels

We kunnen onze leden dit contactblad gratis aanbieden
dankzij de steun van:

FRITUUR - EETHUIS
Antonio
specialiteit spaanse gerechten

Torenplein 16 - 2520 Oelegem
www.eethuisantonio.be

 groenten en fruit
't APPELTJE
Tel. 03 383 32 15
Fax 03 322 95 80

Jan Pieter Nys

WOODWORKS

Ambachtelijke Meubelmakerij
www.verynyswoodworks.blogspot.com

Oelegemse Drankendiscout bvba

Keerbaan 46
2520 Oelegem
03 353 95 57

Titsenbier
Oud-biologisch
ge Iterd bier

Bij Joris & Gilberte
Torenplein 9 2520 Oelegem

Dier- en Tuincenter Verlinden
Jozef Simonslaan 3- 2520 Oelegem
www.dierentuinverlinden.be

Brood & Banket

Achterstraat 24 - 2520 Oelegem
Tel. 03 383 02 90
Maandag & dinsdag gesloten

Uw advertentie of uw naam ook op deze pagina?

Informeer via info@debrakken.be naar de voorwaarden.

WOORDJE van de voorzitter

2018 is in sneltreintempo aan ons voorbijgetrokken. Het jaar begon met een storm die onze wieken vernielde. Onze molen stond stil en kon niet meer draaien. Een team van Monumentenwacht verklaarde onze wieken volledig rot en versleten. Hier moeten grote kosten gemaakt worden. Met man en macht stelde ons team een lijvig en juist beheersplan op. We zijn dat plan op 6 september op het college van burgemeester en schepenen gaan voorstellen. Zij begrepen ons en het plan werd op de gemeenteraad van 17 september goedgekeurd. De gemeente heeft het beheersplan intussen aan het Agentschap Onroerend Erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap overgemaakt. De restauratie van de wieken en de zeilen wordt alleen maar dringender, want op zondag 9 december blies een rukwind het volledige hekwerk van een van de wieken weg ... Wij zijn ervan overtuigd dat we met het nieuwe gemeentebestuur ook goed zullen kunnen samenwerken en hopen dat we in 2019 gaan voor een set nieuwe wieken!

Op de rotonde aan het begin van de Jozef Simonslaan staat in december een monument dat verschillende gesmede mieren met gekleurde glazen achterlijven voorstelt, die samen werken aan de toekomst. De 'brakken' (vechtmieren) was lang de spotnaam van de Oelegemnaars. Kunstenaar en Oelegenaar Arnold Van Lommel en zijn vrouw, styliste Joanna De Caestecker, willen met deze bosmieren het samenhorigheidsgevoel en de eenheid tussen alle leeftijden en rangen uitbeelden. Verschillende vaklui uit Oelegem en de jeugd van de lasafdeling van het VTI van Zandhoven hebben er samen aan gewerkt. Brakken zijn harde werkers, zoals wij allemaal. Natuurlijk zijn wij blij met deze creatie, het voelt aan alsof dit 'ons' standbeeld is.

Ik mag nu op het einde van dit jaar onze hardwerkende vrijwilligers van de tien Meulemalen niet vergeten. Elke tweede zondag van de maand stonden deze actievelingen klaar om je van spek met eieren of champignons met eieren te voorzien en je met de glimlach te bedienen. Met die opbrengst kunnen wij onze molen letterlijk draaiende houden. Ook moet ik onze handige molenaars bedanken die met kennis van zaken bijna heel het binnenwerk van de molen hebben vervangen.

Kerstmis komt er aan en cadeautjes waren vroeger niet vanzelfsprekend. Liza Verheyen, geboren te Oelegem in 1923, wiens interview je in dit blad vindt, vertelde dat ze als kind op Kerstmis na de avondmis thuis lekker eten kreeg dat door moeder gekookt was. Als er geschenken aan te pas kwamen dan was het enkel wat ze echt nodig hadden zoals kleren, schoolgerei of werkspullen. Pauline (Plin) Van Reusel, geboren in Oelegem in 1921 maar nu verblijvende in Czagani in Broechem, vertelde mij net hetzelfde. Alleen sprak zij over 'beter eten'. Daar bedoelde ze mee dat het iets specialer was dan anders. Zij sprak over een 'voorschoot' (schort) als geschenk na de avondmis.

Ik weet zeker dat er onder onze kerstbomen 'betere' geschenken liggen dan die schort, maar of dat echt beter is, dat weet ik niet. Ik wens U allemaal een gelukkig 2019 toe en vredevolle Kerstdagen.

Johnny Van de Velde,
voorzitter van De Brakken.

Jef Van de Velde, echtgenoot van Liza Verheyen en laatste 'gerre' van Oelegem. Het woord 'gerre' is een verbastering van 'garde champêtre', de Franse term voor veldwachter. Foto uit privécollectie.

WERKZAAMHEDEN en activiteiten in en rond de molen

Luc Verachtert

(DEEL 48)

Bezoekers kunnen sinds kort op de meelzolder genieten van een ‘molenpanorama’.

Op de meelzolder van onze molen hebben we molenfoto's opgehangen van 42 verschillende wind- en watermolens. Zwart-wit foto's geven de verdwenen molens weer die binnen een straal van 10 km rond onze molen stonden. De kleurenfoto's zijn beelden van de nog bestaande molens of molenrompen binnen de 12 km zone. Op de steenzolder hingen we een reeks foto's van onze molen in chronologische volgorde. Op de eerste foto ziet men nog de aanwezigheid van opgerolde zeilen, verderop heeft de molen nog maar twee wieken, vertoont de molen vervolgens gaten van Engelse obussen om uiteindelijk een aantal foto's verder te eindigen als herboren gerestaureerde molen.

Daarnaast hebben we onze elektrische molen onlangs voor de derde maal gedemonteerd en grondig inwendig gereinigd. De kunststenen hadden een scherpbeurt nodig. Met een scherphamer werden de groeven van de vaste steen bijgewerkt en de oppervlakte van beide stenen werd met een kneushamer opgeruwd.

Op de foto linksboven
het scherpen van de steen,
rechts het monterwerk.
Op de onderste foto zie je op de
achtergrond een deel van het
molenpanorama.
Foto's Danny Huygens.

EEN MONUMENT verdwijnt

John Van de Velde

Het nieuws sloeg in Oelegem in als een bom: Joris & Gilberte stopten op 29 september met hun winkel. Dus stapte John Van de Velde bij Joris Maes (Wilrijk, 20 februari 1957) en Gilberte Eyselberghs (Lier, 6 juli 1957) af voor een interview.

1. Hoe zijn jullie met de winkel begonnen?

Gilberte: Het was Joris zijn idee. Op een dag passeerde hij met de fiets langs het Kerkplein en zag dat Gusta Diels een zelfgeschreven affiche uithing. Daar stond op: 'over te nemen'. Joris gooide zijn remmen dicht en sprak Gusta aan. 'Ik ga stoppen want ik ga op pensioen', zei ze tegen Joris. Joris die een fervente lezer is zag deze winkel als potentieel om de dorpswinkel met tijdschriften en boeken uit te breiden. Hij sprak die dag met Gusta Diels af om veertien dagen daarna te komen onderhandelen over de overname want Gusta ging eerst nog op reis naar Egypte. Ik was ook dadelijk enthousiast en op 1 oktober 1985 zijn we samen aan een nieuw avontuur begonnen. De winkel 'Bij Joris en Gilberte' was een feit.

2. Het is toch niet zo vanzelfsprekend om vanuit jullie, laat ik het maar noemen, 'degelijke' diploma en opleiding een dorpswinkel te beginnen. Jullie hadden je toekomst toch eerst anders ingeschat.

Gilberte: Ik ben vertaler-tolk Engels en Spaans, maar kon in de jobs die ik vond mijn droom niet waarmaken.

Joris: Ik heb als technisch regent negen jaar geprobeerd de job van mijn dromen te vinden. Ik was dat door de vele wissels van opdrachten niet tegengekomen. Daarom kwam deze volledige carrière-switch perfect uit. Ik kon nu van het lezen als hobby mijn beroep maken.

Gilberte repliceerde daarop dat hij het vaak zo druk had in de winkel dat er van dat lezen niks in huis kwam.

3. Wat hebben jullie in het begin gedaan om de winkel naar jullie hand te zetten?

We moesten plaats winnen, want de winkel van Gusta Diels was overvol. De muizenvallen, de petten en hoedjes, de schoolschorten van vroeger (blauw met wit voor de meisjes en grijs voor de jongens) konden we niet meer verkopen. Zo hebben we heel wat dingen uit het assortiment geschrapt en nagedacht over wat nog echt in Oelegem zou verkopen. Zo konden we plaats maken voor de boeken en de tijdschriften.

4. Waarom stoppen jullie nu?

Gilberte: We 'doen' de winkel nu 33 jaar en dat is geen vijf-, maar een zesdagenweek. En dat heel de tijd. Onze werkdagen waren zeer lang, 15 uur was geen uitzondering. Om half vijf begonnen we met het sorteren van de kranten en de tijdschriften. Vanaf half zes vertrokken we samen om de kranten en de tijdschriften te bezorgen. De winkel moest opengehouden worden en na het sluitingsuur poetsten we en ruimden we de winkel op voor de volgende dag.

Joris: Ik ben vorige winter bij mijn krantentoe met de fiets lelijk ten val gekomen door een ijsplek. Mijn heup doet nog steeds pijn en die pijn heeft me doen nadenken. Wij hadden nu de kans om te stoppen en we hebben samen de knoop doorgehakt.

5. Wat gebeurt er nu met de krantentoer en de tijdschriften?

Gilberte: De kranten zullen nu door de post bezorgd worden en de 'boekskes' gaan naar de Spar. De uitgeverijen hebben dat allemaal geregeld.

Joris: Ik houd van stiptheid. Ooit was de vrachtwagen die de levering bracht in de gracht gereden en toen ben ik mijn levering zelf uit de laadruimte gaan halen. Tijdens de vakantie kon ik rekenen op de hulp van mijn broer. Onze zonen hebben ook heel wat bestelwerk voor hun rekening genomen. De bezorgtoer strekte zich uit van tegen de autostrade, vlakbij Ranst tot aan het Staltheater in de Halse Hoek.

6. Wat zijn een paar leuke herinneringen aan het houden van jullie winkel in ons mooie Oelegem?

Joris: De meeste mensen kwamen goedgezind de winkel binnen. Wij hoorden vele fijne, maar soms ook minder fijne verhalen vertellen. Er waren veel mensen die ons in vertrouwen namen en die om raad kwamen vragen voor een of ander probleem. Laatst kwamen er twee jonge meisjes de winkel binnen die niet meer in Oelegem wonen. Zij waren daar om ons te bedanken voor een raad die wij jaren geleden aan hun mama hadden gegeven. Dat pakt je als je dat meemaakt.

Wij zagen ook veel trouwers de revue passeren in die 33 jaar. Het zijn er nu veel minder dan vroeger. Met carnaval zagen wij 's morgens de polonaise van het ene café het andere café binnen dansen. Je ziet wat als je in het centrum een winkel hebt!

7. Hebben jullie ook minder leuke dingen meegemaakt?

Gilberte: Onlangs zijn we overvallen. Een gangster met een kap op en met een mes kwam binnen en vroeg me al het geld. Ik ben keihard beginnen krijsen. Joris, die in de keuken een tas koffie aan het drinken was, kwam de winkel binnen en toen is die dief gaan lopen.

8. En wat nu...

Genieten zeker, antwoordt Gilberte. We gaan veel fietsen en dingen doen waar we daarvoor geen tijd hadden. Ook zullen we nog heel actief zijn in de parochie en de Oelegemse gemeenschap. Joris zegt dat hij veel zal gaan lezen. Joris en Gilberte schieten samen in de lach.

Foto's Danny Huygens

237 JAAR WINKELGESCHIEDENIS op Torenplein 9

Joke Bungeneers

Het pand waar Joris en Gilberte van 1985 tot 2018 winkel hielden, heeft een lange geschiedenis: pastorie, kosterswoning, café, winkel ... We geven een bondig overzicht.

Als Oelegem in 1604 een zelfstandige parochie wordt, moet de gemeente zorgen voor huisvesting van de nieuwe pastoor. Voortaan zal het huis op de hoek bij de kerk, waar de kapelaan van Broechem vroeger ook al gebruik van maakte, dienst doen als pastorie. Volgens de verslagen aan het bisdom was het echter oud en slecht onderhouden, wat regelmatig tot wrijvingen leidde. In 1668 vonnist de bisschop dat het moest vervangen worden, waarna in 1752 een quasi volledige verbouwing volgde. Het ging zeker om een stenen huis, met leien gedekt, getuige een rekening voor de vernieuwing 'van het leien dak' in 1771-1772. Maar het blijft ondermaats als pastorie, en abt Godefridus Hermans van Tongerlo laat in 1780-1781 een nieuwe pastorie optrekken iets verder op de Schildesteenweg (nu het OCMW). De gemeente zal het huis op de hoek met het huidige Torenplein in 1781 eerst verhuren en kort daarna verkopen aan koster Norbert Gijzen. Zijn vrouw opent er ... een winkeltje.

We maken een sprong in de tijd. In de legger van het kadaster van 1881 lezen we dat Philippus Jacobus Van de Velde, wagenmaker in Oelegem, het huis met herberg en winkel aankoopt (perceel A 541). Van de Velde had in 1848 een woning met wagenmakerij gebouwd in de huidige Oudstrijdersstraat. Zijn dochter Juliana (1855-1933) was getrouwd met de overbuurman Augustinus Diels (1850-1932), kuiper en timmerman. Wanneer 'Kobus' Van de Velde in 1882 overlijdt, gaan beide zaken naar schoonzoon en dochter. Gust Diels evolueert naar schrijnwerker-aannemer. Juliana houdt winkel open.

Hun zoon Ludovicus of 'Lou' Diels (1887-1961) zet met zijn echtgenote Stephania Rosalia Van Reuzel (1888-1968) beide zaken voort: Lou is aannemer-schrijnwerker, Stefanie houdt de winkel open. Hun dochter Gusta begint op een bepaald moment mee te helpen en zal later de winkel verderzetten. In die tijd was er zeker geen echt café meer. Maar volgende anekdote leert dat er toch op tijd en stond minstens een bakje troost was voor de klanten. Reinhilde Diels-Denckens, die in 1983-1984 een tijd in de winkel werkte, herinnert zich dat haar tante Gusta vaak vertelde over de tijd toen de winkel nog open was op zondag. Mensen brachten voor de mis hun boodschappenbriefje binnen en Gusta moest niet alleen helpen de bestellingen klaar te zetten, ze moest ook meteen koffie beginnen opschenken. Na de mis kregen de klanten eerst een kop verse koffie voor ze met hun wekelijkse bestelling huiswaarts trokken. En natuurlijk werden er dan de nodige nieuwtjes uitgewisseld!

Op de cover zag je al een foto uit 1905, uit de tijd toen Juliana Diels-Van de Velde hier winkel hield. Hiernaast hetzelfde gezicht in 1935, de winkel van Stefanie Diels-Van Reuzel. Foto's uit privécollectie.

EEN OELEGEMENAAR VERTELT:

Liza 'van de gerre'

Interview John Van de Velde - foto's Danny Huygens

Om de drie maanden kan je hier het relaas van een van onze dorpsgenoten volgen. John Van de Velde bezorgt de verteller een week op voorhand tien vragen. Dan gaat het gesprek door. John neemt het interview af en Danny Huygens fotografeert.

Deze keer gingen we op gesprek bij Elisabeth Johanna Ludovica Verheyen

Geboren in Oelegem, op 5 september 1923

Roepnaam Liza, bijnaam: Liza van de gerre

Weduwe van Jozef (Jef) Van de Velde, laatste veldwachter van Oelegem, geboren op 16 maart 1920 en overleden op 20 juni 1986

1. Wie waren je ouders en wat deden ze?

Mijn vader was Victor Verheyen en mijn moeder heette Maria Van Rompay. Ze hadden een boerderij op de Oude Baan, dat is een zijstraat van de Bolkerhoeveweg. Die boerderij is nu mooi gerestaureerd.

2. Heb broers of zussen?

Ik heb twee zusters. Ons Stefanie is de jongste en woont ook in Oelegem. Dan is er Leonie, de oudste, die woont in Wijnegem. De drie dochters werkten mee in de boerderij en bij grote werkzaamheden zoals hooien of aardappeloogst kwamen er nog andere mensen meehelpen.

3. Welk verhaal uit je kindertijd is je het beste bijgebleven ?

Ik weet nog dat mijn grootmoeder, toen ik klein was, 's zondagsmorgen naar de vroegmis ging om 6 uur en dat ze daarna pistolets ging eten in de winkel bij Stefanie Diels (nvdr: later de winkel van Joris en Gilberte, zie vorige pagina's). Daar kocht ze daarna in één keer winkelwaar voor een hele week. De ouders van mijn man kochten alles in de winkel van 'Wispiet' achter de kerk. (nvdr: bij Louis De Groof, alias 'de goedkope winkel')

4. Waar ben je naar school geweest en welk beroep heb je uitgeoefend?

Ik ben naar de 'nonnekesschool' van Oelegem geweest (het huidige Sint-Lucia). Toen ik 13 jaar was vond de directrice, moeder Théodrine, dat ik al een jaar eerder naar Wijnegem mocht vertrekken om naar de huishoudschool te gaan. Ik heb daar ook snit en naad gevolgd. Ik ben heel mijn leven huisvrouw geweest.

5. Wie was je partner, hoe heb je hem leren kennen en wanneer zijn jullie getrouwd ?

Mijn man was Jozef Van de Velde. Hij is geboren op 16 maart 1920 en hij is plots gestorven op 20 juni 1986. Bij het begin van de Tweede Wereldoorlog is hij krijgsgevangen genomen en daarna moest hij negen maanden gaan werken in Duitsland.

Jef was mijn buurjongen want hij woonde in de Bolkerhoeve. Hij was ook de broer van een van mijn vriendinnen. Op een kermis van Oelegem, ergens in een café, geraakten we aan de klap en zo zijn we bijeengekomen. Op 25 september 1948 zijn we in de kerk van Oelegem getrouwd. Ik had een beige kleed aan en Jef was in kostuum. Dat kleed was het eerste kleed dat Marieke Claessens, een zelfstandige naaister, gemaakt heeft. Het feest ging thuis door. Om heel de familie op het feest een zitplaats te kunnen geven werd de slaapkamer naast de living ontruimd. Een nicht van mijn vader had heel het feestmaal klaargemaakt. Zo ging dat toen.

Het was Jef die opgeroepen werd toen het lichaam van baron Bracht* gevonden was in de brug van de E34 over het Albertkanaal. Ik weet dat nog goed. Jos en Maria Sels waren die avond bij ons op bezoek toen men daarvoor belde.

* Charles Victor baron Bracht (1915-1978) was een vooraanstaand Belgische ondernemer die op 7 maart 1978 in een Antwerpse parkeergarage werd ontvoerd door Marcel 'Dexter' Van Tongelen. Pas op 10 april werd zijn lijk ontdekt, op een stortplaats in de Halse bossen in Oelegem. Uit het onderzoek bleek later dat hij al vrij kort na de ontvoering was gedood. Per ongeluk volgens de dader, die het lichaam eerst nog een hele tijd verborg in een holle ruimte van de brug van de E34 over het Albertkanaal alvorens het in de Halse bossen te dumpen.

6. Hoeveel kinderen kregen jullie?

Wij kregen vier kinderen: Ludo Maria Corneel is geboren op 30 december 1949 en woont met zijn gezin in El Salvador, Maria Elisabeth Victorina Cornelia werd geboren op 6 augustus 1951 en woont nog in Oelegem, Lea Augusta Cornelia was er op 12 november 1953 en woont ook in Oelegem en als laatste werd Herman Constant Stefaan Corneel geboren op 21 mei 1956. Hij woont met zijn gezin in Nicaragua. Onze kinderen kregen de naam van de heilige Cornelius omdat die bij de 'Van de Veldekes' de beschermheilige is tegen allerlei kwalen en ziekten.

7. Kun je ons een leuk verhaal vertellen over je tijd als moeder?

Wij gingen met de kinderen vaak voor één dag op reis. Met het busje van Joske Bosschaerts reden we samen met het gezin van mijn zus Stefanie (de familie De Bruyn) naar de speeltuin van Lier of naar Hofstade of naar het Zilvermeer in Mol. Dat was leuk.

8. Wat is er veranderd in Oelegem waar je niet tevreden over bent?

Het is hier heel druk geworden. Het verkeer staat soms stil in de Kerkstraat en de Schildesteenweg van het teveel aan auto's.

9. Wat is er veranderd in Oelegem wat je wel goed vindt?

Dat de mensen elkaar nog kennen en een goede dag doen. En dat we in de Orka of ergens anders kunnen samenkomen met vriendinnen om te kaarten of om te rummicuppen of om af te spreken bij het 'meulemaal' in de molen.

10. Welke raad kun je geven aan 21-jarigen die nu in Oelegem wonen?

Ze moeten goed voor elkaar zorgen. Ook moeten ze voor ons mooie dorp zorgen. En ik hoop dat het een dorp kan blijven en niet één of andere voorstad van Antwerpen.

Foto boven: trouwfoto van Liza en Jef, 25 september 1948. Privécollectie.

Foto onder: Liza poseert trots onder een fotocollage die ze voor haar 95ste verjaardag kreeg van haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen. Foto Danny Huygens.

EEN KERSTVERHAAL aan de vooravond van WO II

Joke Bungeneers

Het Antwerpse Letterenhuis bewaart onder andere het archief van Stijn Streuvels. Een medewerker stootte bij het inventariseren op een brief, waar bovenaan geschreven stond ‘Oelegem, 23-12-39. Het begin van een boeiende zoektocht!

Bundel S 395/350 heeft als identificatie *WO II – Brieven van soldaten* en bevat 41 stukken, geschreven in de periode tussen september 1939 en maart 1940. Verschillende van deze brieven en kaartjes wijzen er op dat Stijn Streuvels op het einde van 1939 een exemplaar van zijn novelle *Het Kerstkind* liet bezorgen aan gemobiliseerde dorpsgenoten.

Cover van de vijfde uitgave (1937) met tekeningen door Jeanne Hebbelynck. Antwerpen, Letterenhuis

plots verschijnt een heldere ster recht boven het huisje... Veva kan niet meer van haar eigen rijke kerstfeest genieten. Ze vermurwt haar moeder en na de nachtmis gaan ze op bezoek, met een bundel luiers en witgoed als geschenk.

De armoedige omstandigheden van het gezin zijn zo treffend geschetst, dat Marcel Avet aan Stijn Streuvels schrijft: *‘Ons kantonement is al niet veel beter dan dat schamel houten huisje, want bedden zijn er niet, alleenlijk een hoop stroo dient als bed, gelukkig heeft een kempiesch boerke medelijden met ons gehad, en gaf hij ons een oude stoof’* En wat verder: *‘Als eenmaal de spanning zal gedaan zijn en de soldaten dit gewest mogen verlaten, zal deze hoeve gedoemd zijn tot verval of afbraak, want alhoewel niet te krom van bouw, is het door dit soldatenverblijf veel verslecht, de roodgebakken tiggels in de vloer zijn meestal in stukken, de muren met slechte modder en goede steenen houden niet meer samen, en deuren en vengsters zijn niet meer wind en regendicht. Mijn slaappleats met die van een kameraad, is langs de achterkant in een klein zwijnekot, het is tegen niet veel bestand want regen vorst en wind alles komt ons een bezoek brengen en als wij slapen gaan trekken wij liever een bas (een ‘bache’ of zeildoek, nvdr) over ons om van al dat vriendelijk bezoek bevrijd te zijn’.*

De Oelegemse brief is geschreven door een zekere Marcel Avet. Hij bedankt Streuvels voor het ‘schoon kerstkindboek’ dat hij hem heeft toegezonden en vertelt dan over de omstandigheden waarin hij het gelezen heeft. Hij is met zijn kantonement ergens in Oelegem gelegerd, in een vervallen hoevetje. Hun job is het aanleggen van loopgraven, maar het is bar en bitter koud. Binnen enkele weken zullen ze naar de kazerne moeten voor een militaire opleiding. Marcel Avet hoopt dat *‘die opleiding nooit zou moeten van pas komen’*. IJdele hoop, zo zou snel blijken...

De novelle *Het Kerstkind* verscheen voor het eerst in 1911. In een schamel keuterboerderijtje past een grootmoeder op haar zes kleinkinderen, moeder ligt te bed en vader vertelt dat er op kerstavond een kindje in de wieg zal liggen.

De kinderen gaan bij de rijke herenhoeve wat verderop met de rest van de dorpsjeugd in de sneeuw spelen. Als Veva, het dochtertje van de rijke boer, hoort dat ‘het kerstkindeke’ naar het arme hutje zal komen, wil ze dat wonder zien. De avond valt en

Helaas geeft Marcel Avet nergens zijn militaire stamnummer op. Zonder dat nummer, of zonder zijn geboortedatum of thuisadres is het in het archief van het leger zoeken naar de spreekwoordelijke speld in een hooiberg. We kunnen er zelfs niet eens zeker van zijn dat 'Marcel' ook effectief zijn officiële voornaam is, waarmee hij zijn militair dossier vermeld staat. We namen contact op met de gemeente Ingoogem, waar Stijn Streuvels woonde, en met de plaatselijke heemkundige kring. Maar ook zij konden ons voorlopig niet verder helpen in onze zoektocht naar Marcel Avet. Jammer, want we hadden hem graag een gezicht gegeven.

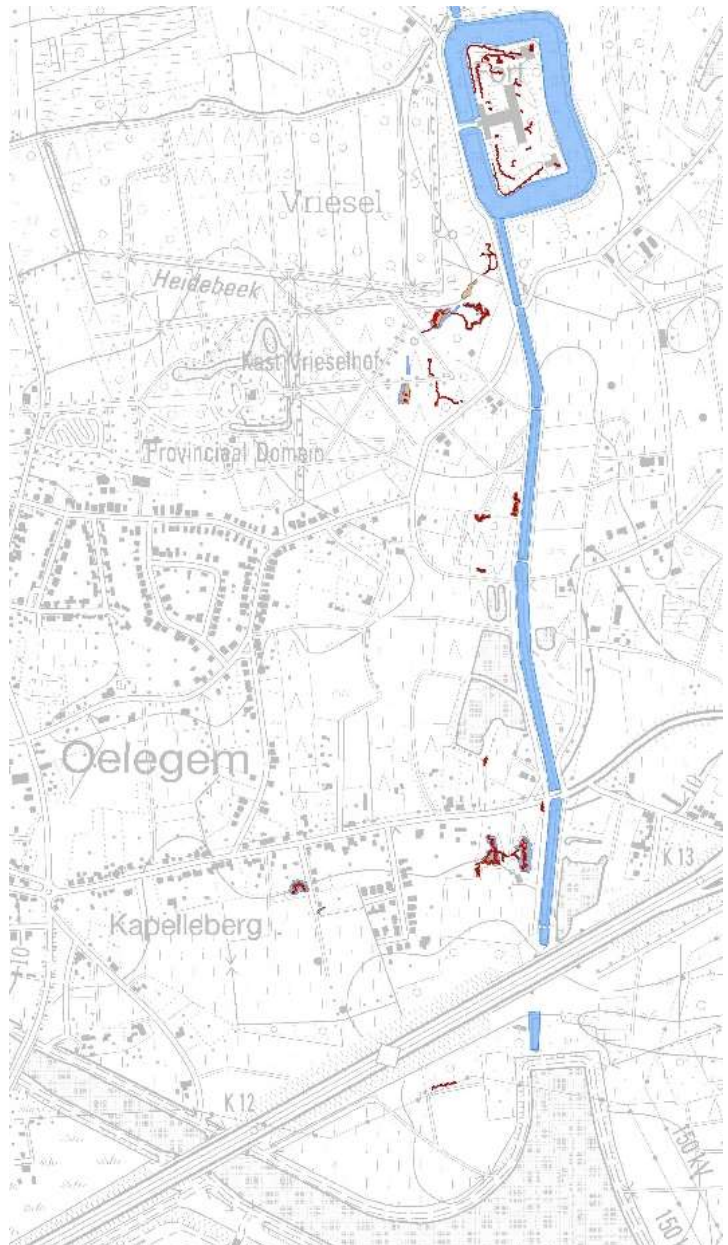
Ook naar de exacte locatie van het boerderijtje dat hij beschrijft hebben we voorlopig nog het raden.

We weten dat er in 1939 ten westen van de Antitankgracht en bovenop het fort bijkomend loopgraven aangelegd zijn. Recent onderzoek door de Universiteit Gent in opdracht van de provincie Antwerpen bracht aan het licht dat heel wat van die militaire relictten bewaard bleven. Daarvoor deden ze een digitale verwerking van luchtfoto's van de RAF (Royal Air Force), voerden ze terreincontroles uit en analyseerden ze de zeer gedetailleerde digitale hoogtekarten op basis van zogenaamde LIDAR-gegevens (laserscans vanuit een vliegtuig).

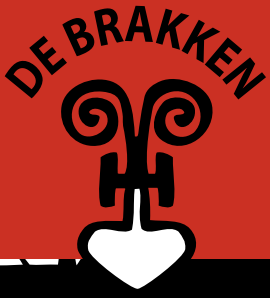
Marcel Avet beschrijft het werk dat hij en zijn kompanen moeten doen als *'loopgrachten delven en takken vlechten'*. Die loopgraven zijn in Oelegem te situeren ten westen van de Antitankgracht, in een strook vanaf de huidige zwaaihoek tot aan de grens met Schilde ter hoogte van de Hendrikvoort.

Logischerwijze moet de verlaten boerderij waar ze gelegerd waren daar in de buurt geweest zijn. De brief bevat een mogelijke aanwijzing: *'De bewoners hebben reeds dit huis sedert het voorjaar verlaten... na het afsterven van de oude landbouwer, hebben moeder en dochter maar liever de boel laten staan en in een klein huis gaan wonen'*.

We weten dus voor welke uitdaging we staan: vindt een Oelegems boerengezin, vader, moeder en een dochter, waarvan de vader in het voorjaar van 1939 overleed. Ze woonden in de buurt van de Antitankgracht, in een boerderijtje dat in 1939 tijdelijk onderdak bood aan Belgische soldaten en na WO II mogelijk gesloopt werd...

Detail uit een kaart met aanduiding van het bewaard bovengronds militair erfgoed. De dunne, kronkelige rode lijnen zijn loopgraven. *Vergeten Liniën III. Militair erfgoed binnen de Antwerpse fortengordels op luchtfoto en LIDAR*, Antwerpen, 2018, p. 279 kaart M9.

Heemkundige kring DE BRAKKEN vzw

Kerkhoflei 1, 2520 Oelegem
info@debrakken.be • www.debrakken.be

Bestuursleden:

Molenzondagen in de Stenen Molen van Oelegem

Meulenmaal

Geschenkidee:

brakken vzw

uur

bezoek boeken.

1?

olen),

